

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola	Katolické gymnázium Třebíč, Otmarova 22, Třebíč 674 01
Název projektu	Moderní škola
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0464
Šablona	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Autor DUM	Drahomír Havlíček
Název DUM	Pracovní list Obraz Dorian Graye
Kód DUM	VY_32_INOVACE_4.3.14
Datum vytvoření	30. 1. 2013
Předmět	Český jazyk a literatura
Tematická oblast	Interpretace literárního díla
Výstup ŠVP	Žák interpretuje literární dílo.
Anotace DUM	Pracovní list určený k analýze uměleckého a neuměleckého textu.
Metodický popis	Pracovní list určený jako samostatná práce žáků. Návik ústní maturitní zkoušky.
Hodnocení	Pracovní list se osvědčil jako zpětná vazba k probíranému učivu Obraz Dorian Graye a O. Wilde.
Autor prohlašuje, že řádně uvedl všechny použité zdroje. Pokud není uvedeno jinak, použitý materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Pracovní list

Obraz Doriana Graye

Oscar Wilde

Výňatek

Umělecký text

Rozhlédl se a uzřel nůž, kterým probodl Basila Hallwarda. Mnohokrát už ho čistil, až na něm nezbyla ani poskvrnka. Třpytil se a leskl. Tak jako zahubil malíře, zahubí teď malířovo dílo a vše, co to dílo znamená. Zahubí minulost, a až bude minulost mrtvá, on bude volný. Zahubí ten obludný život duše, a bez jeho ohavných výstrah on bude žít v klidu. Uchopil nůž a probodl jím obraz.

Bylo slyšet výkřik a zadunění. Ve výkřiku zazněl takový děs ze smrti, že sluhové se s leknutím probudili a vyklouzli ze svých pokojů. Dva páni, kráčející dole po náměstí, se zastavili a zvedli oči k tomu velkému domu. Pak šli dál, dokud nepotkali policistu, a vrátili se s ním. Policista několikrát zazvonil, ale nikdo nepřišel otevřít. Až na světlo v jednom z nejhořejších oken bylo v celém domě tma. Po chvíli strážník odešel, postavil se do sousedního portálu a vyčkával.

„Čí je to dům, konstáble?“ ptal se starší z pánů.

„Pana Doriana Graye, pane,“ odvětil policista.

Páni se na sebe podívali, ušklíbli se a vykročili. Jeden z nich byl strýc sira Henryho Ashtona.

Uvnitř v domě, v křídle pro personál, hovořili spolu tichým šepotem polooblečení sluhové. Stará paní Leafová plakala a lomila rukama. Francis byl smrtelně bledý.

Asi po čtvrt hodině si přibrali kočího a jednoho lokaje a kradli se nahoru. Zaklepali, ale neozvala se žádná odpověď. Zavolali. Všude bylo ticho. Nakonec, po marných pokusech vypáčit dveře, vylezli na střechu a spustili se na balkon. Dveře lehce povolily; zástrčky na nich byly už staré.

Když vstoupili do místnosti, spatřili na stěně skvostný portrét svého pána, jak ho naposled viděli, se vši tou podivuhodnou nádherou jeho mladosti a krásy. Na podlaze ležel mrtvý ve večerním úboru a s nožem v srdci. Byl povadlý, vrásčitý a měl odporný obličej. Teprve když si prohlédli jeho prsteny, poznali, kdo to je.

Výňatek

Neumělecký text

narcis, *Narcissus* – rod jednoděložných rostlin z čeledi amarylkovitých; vytrvalá bylina, je známo si 40 druhů. Rostou zejména v Alpách, Karpatech a ve Středomoří. Jako okrasné rostliny se pěstují plnokvěté kultivary.

Narcis, jméno řeckého původu, stejné s názvem květiny (do které byl proměněn bohy potrestaný mytologický hrdina, protože se místo do nymfy zamiloval do svého obrazu). Slovensky Narcis, německy Narziss, anglicky Narcissus, francouzsky Narcisse, španělsky Narciso, rusky Narkisso, Narciss, polsky Narcyz(s), maďarsky Narcissusz.

Narcis, Narkissos - *řecká mytologie*, krásný nesmělý jinoch, který se stranil ostatních, a byl proto považován za domýšlivého. Když odmítl lásku nymfy Echó, byl Afroditou potrestán tím, že se zamiloval do své vlastní podoby na vodní hladině. Marnou láskou se utrápil a byl proměněn v květinu (po něm nazvanou). Přeneseně ten, kdo nachází příliš zalíbení sám v sobě. Viz též narcisismus.

narcisismus, sebeláska; *psychologie* přemrštěné zaměření se na svou osobu, přehnaný obdiv sebe samotného

(vzhledem k povaze úlohy zdroj neuveden)

STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY

1. CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU (s využitím vědomostí získaných přečtením celého díla a zasazením do literárněhistorického kontextu)

- a) Určete prostor a čas výňatku.
- b) Určete prostor a čas díla *Obraz Doriana Graye*.
- c) Zasadte výňatek do kontextu celého díla.
- d) Vysvětlete, kdo je mrtvola ležící na zemi. Charakterizujte tuto postavu.
- e) Vysvětlete spojení „malířovo dílo“. Proč ho chtěla hlavní postava zničit?
- f) Vysvětlete, jak a pod vlivem koho se hlavní postava se v románu měnila.
- g) Určete vypravěčskou formu výňatku, celé knihy.
- h) Určete literární formu, literární druh a literární žánr knihy.
- i) Vysvětlete, v čem dílo naplňuje znaky dekadence.
- j) Zasadte tvorbu O. Wilda do kontextu světové literatury.
- k) Na základě vlastní četby zhodnoťte knihu *Obraz Doriana Graye*.

2. CHARAKTERISTIKA NEUMĚLECKÉHO TEXTU

- a) Určete funkční styl výňatku.
- b) Určete převládající slohový postup.
- c) Určete slohový útvar, svoje tvrzení zdůvodněte.
- d) Řekněte, kde byste se mohli s tímto textem setkat.
- e) Vystihněte stručně obsah textu .
- f) Postihněte slovní zásobu výňatku.
- g) Postihněte syntaktickou rovinu výňatku.
- h) Vysvětlete použití různých typů písma.
- i) Vysvětlete tvar viz.

Seznam použitých zdrojů:

- WILDE, Oscar. *Obraz Dorigana Graye*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958. Světová četba (Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění), sv. 184.
- *Všeobecná encyklopedie v osmi svazcích 5 m/o*. 1. vyd. Praha: DIDEROT, 1999, 507 s. ISBN 80-902-5557-4.